

METSTA

Suunnittelu,
valmistus ja tarkastus

Energia ja
energiätehokkuus

Koneet, painelaitteet
ja automaatio

Rakentaminen
ja talotekniikka

Materiaalit

#STANDARDIBRUNSSI 2024

”Strateginen standardointi”

Sisällysluettelo

1	Tervetuloa standardibrunssiin: Standardien strategiseen hyödyntämiseen ei löydy yhtä oikeaa mallia	3
2	Vihreän siirtymän ja sitä tukevien aloitteiden merkitys tulevaisuuden investoinneille	4
3	Standardoinnin strateginen merkitys globaalissa liiketoiminnassa	5
4	Standardit osana yhteiskuntaa ennen, nyt ja tulevaisuudessa: Miten strateginen ennakointi auttaa organisaatioita tekemään voittavia valintoja tulevaisuudessa?	6
5	Standardointi osaksi kansallisen mineraalistrategian uudistusta	7
6	Standardointi kilpailukyvyn vahvistajana tulevaisuudessa	8
7	Mitä strateginen standardointi tarkoittaa	9

**Tervetuloa
#Standardibrunssiin!**
Aktiivisen ja alalle merkityksellisen
tiedon läpileikkaus on
#Standardibrunssi-konseptin
olennaisin tavoite.

1

Tervetuloa standardibrunssiin Standardien strategiseen hyödyntämiseen ei löydy yhtä oikeaa mallia

Standardointia voidaan lähestyä usealla eri tavalla. Toisaalta standardeissa pyritään turvallisuuden ja yhteentoimivuuden lisäämiseen, mutta toisaalta standardit ovat myös yritysten ja viranomaisten konsensuspohjaisia taloutta tukevia työkaluja. Osa standardeista kytkeytyy suoraan lainsäädäntöön.

Standardit laaditaan avoimissa työryhmissä, joissa pyritään neuvottelemalla saavuttamaan konsensus. Parhaimmillaan standardointi kokoaa saman pöydän ääreen eri sidosryhmien edustajia (yritykset, ministeriöt, valvontaviranomaiset, tutkimuslaitokset jne.) ja osallistumalla standardointityöhön eri osapuolet saavat ajan-kohtaista tietoa alan sääntelystä ja siihen liittyvien teknisten vaatimusten kehityksestä. Strategisella standardointiin panostamisella pääsee vaikuttamaan niin standardointikentän kuin alan parhaiden käytänteiden kehittämiseen.

Standardien strateginen hyödyntäminen vaatii aina kontekstin. Tärkeintä on ymmärtää oman organisaation nykytila: missä vaiheessa standardien hyödyntämisessä ollaan nyt ja mitkä tekijät ovat vaikuttaneet tähän tilanteeseen.

Seuraavaksi tarvitaan suunta. Miten toimintaympäristö ja markkinat muuttuvat? Muuttuvatko pelisäännöt tai pelikenttä kokonaan, ja mihin muutoksiin meidän tulee varautua, jotta säilytämme kilpailukykyämme?

Kun näihin kysymyksiin on löydetty vastauksia, on strategisen standardoinnin haastavin vaihe edessä: on tehtävä päätöksiä ja valintoja. Ehkä jostakin luovutaan ehkä jotakin uutta tulee tilalle, mitkä standardit antavat meille kilpailuetua, ja mikä on meille sopiva tapa osallistua standardointityöhön.

Käytännössä tämä tarkoittaa oman pelikentän tunnistamista ja organisaation tarkoituksen peilaamista standardien ja standardointityön kautta. Strategista standardointia toteutetaan tietoisilla päätöksillä, valinnoilla, rutiineilla ja osallistumisella.

#Standardibrunssi on katettu!

Päivi Brunou, toimitusjohtaja
METSTA
paivi.brunou@metsta.fi

Kiitos kaikille #standardibrunssin osallistujille: Hannu Lindfors, Karina Vikman, Susanna Tamminen, Hilja Aunela ja Frans Nilsén

2

Vihreän siirtymän ja sitä tukevien aloitteiden merkitys tulevaisuuden investoinneille

Ismo Ulvila, Euroopan komissio

Euroopan vihreä siirtymä on yhteiskunnallinen murrosvaihe, jonka ankkurina ovat YK:n ilmastoprosessi UNFCCC:n Pariisin sopimuksen tavoitteet ja sitoumukset, EU:n Ilmastolaki, joka velvoittaa päästöjen nettonollan vuodelle 2050 – vain yhden investointisyklin aikana – sekä tieteen viesti. EU on poliittisessa ohjauksessa kiristänyt päästövähennystavoitteitaan jatkuvasti, ja vuoden 2024 alussa ollaan saatu valmiiksi ns. Ff55-valmiuspaketin kovan ytimen sitovat lait päästöjen vähentämiseksi vuoteen 2030 mennessä. Nämä lait täytyy nyt panna toimeen, samalla kun komission tiedonanto vuoden 2040 EU:n päästöjen vähentämisen välitavoitteeksi ennakoivat matkan suunnan säilyvän samana, mutta tahdin kiihtyvän.

Uuden komission kauden ja Euroopan parlamentin lain-säädäntökauden 2024-29 alkaessa on käyty keskustelua siitä kuinka EU-tason sääntelyn painopisteitä tulisi

mahdollisesti muuttaa tai vihreän siirtymän tavoitteita alentaa. Vihreä siirtymä on kuitenkin sekä EU:n investointiagenda että tae kilpailukykyiselle, turvalliselle ja riippuvuukseen vähentävälle EU:lle.

Oheisella esityksellä pyritään selittämään suurta kuvaa ja antamaan syötteitä isojen mahdollisten EU-sääntelyn lähivuosien ajureista.

Jos kiinnostuit, ota yhteyttä:

Ismo Ulvila, tiedotuspäällikkö
Euroopan komission Suomen edustusto
Ismo.ulvila@ec.europa.eu

3

Standardoinnin strateginen merkitys globaalissa liiketoiminnassa

Hannu Lindfors, Konecranes

Kansainvälisessä liiketoiminnassa yritykset kohtaavat monia ratkaistavia haasteita. Nämä haasteet voivat liittyä esimerkiksi henkilöstöasioihin, prosesseihin, verotukseen ja luonnollisesti myös myytäviin palveluihin ja tuotteisiin. Suuri osa ratkottavista asioista on säädetty alueellisesti tai kansallisesti – tai sitten hyvinkin paikallisella tasolla; esimerkiksi Yhdysvalloissa eri osavaltioilla voi olla hyvinkin erilaisia käytäntöjä. Lisäksi, monesti tiedot vaatimuksista on usein saatavissa vain paikallisella kielellä.

Standardit ovat yhdessä sovittuja määrittelyitä "pelisäännöistä" – esimerkiksi koskien tuotteiden yhteensopivuutta käyttöympäristönsä, tuoteturvallisuutta tai vaikka energiatehokkuutta. Jos nämä pelisäännöt olisivat yhtenevät globaalisti, niin yritysten toimintaympäristö olisi huomattavasti selkeämpi. Tähän ideaalitilanteeseen tuskin koskaan päästään, mutta kansainvälisellä standardointityöllä on tärkeä rooli aitojen madaltajana kohti globaalia liiketoimintaa.

Tuleeko maailma valmiiksi joskus – tuskinpa. Yhteiskunta ja tekniikka kehittyvät koko ajan ja kehityksen vauhti

tuntuu vain koko ajan kiihtyvän. Tämän vuoksi koko ajan tarvitaan uusia standardeja ja myös vanhoja standardeja on uudistettava, jotta voitaisiin vastata tekniikan kehitykseen.

Mitä tämä kaikki tarkoittaa yrityksille?

Kansainvälisessä kilpailussa voimme menestyä vain kehittämällä jatkuvasti toimintaamme ja tuotteitamme. Osallistumalla standardointityöhön ja työtä ohjaamalla yritys saa näköalapaikan tekniikan ja lainsäädännön kehitykseen ja samalla saa kulanarvoista ymmärrystä standardien taustoista, tulkinnoista ja soveltamisesta käytännön tasolla.

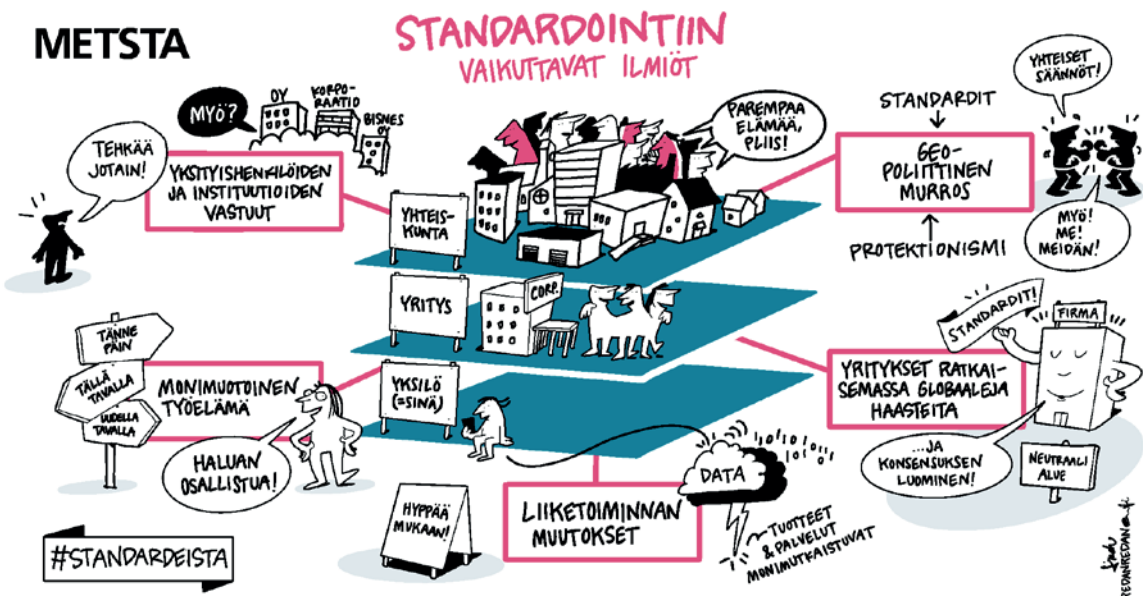
Jos kiinnostuit, ota yhteyttä:

Hannu Lindfors

Konecranes

Hannu.lindfors@konecranes.com

4

Standardit osana yhteiskuntaa ennen, nyt ja tulevaisuudessa:

Miten strateginen ennakointi auttaa organisaatioita tekemään voittavia valintoja tulevaisuudessa?

Susanna Tamminen & Hilja Aunela, Noren

Tiedostavat yritykset ja organisaatiot hyödyntävät erilaisia menetelmiä voidakseen navigoida ja vaikuttaa toimintaympäristöönsä. Keskeinen työkalu on strateginen ennakointi, jota hyödyntämällä voidaan tarkastella toimintaympäristön muutosta eri aikajäniteillä.

Strateginen ennakointi vaatii ympäröivän yhteiskunnan ja sen muutoksen ymmärtämistä: jotta voimme nähdä, minne olemme menossa, on meidän ymmärrettävä myös historiaa ja nykytilaa. Standardoinnin kontekstissa tämä on erityisen tärkeää, sillä siihen vaikuttavat monet eritasoiset yhteiskunnalliset ilmiöt. Yhteiskunnallisen muutoksen vaikutus näkyy esimerkiksi standardoinnin historiassa, sillä sen muotoutumiseen vaikutti Suomessa 1900-luvun alkupuoliskolla siihen aikaan uudet managerialismin suuntaukset. Taylorismin ja Fordismin lähtöoletuksena oli, että toiminnan tehostamiseksi tuotanto voitiin pilkkoa osiin, standardoida ja mitata, ja tätä kautta asioita voi tavoitteellistaa. Tämä kertoo mekaanisesta maailmankuvasta, johon standardointi sopikin erityisen hyvin.

Myös nykyään standardoinnin toimintakenttää muokkaa voimakkaasti eritasoiset ilmiöt aina EU-komission päätöksenteosta yritysten ja muiden sidosryhmien standardointipanostuksiin. Esimerkiksi uudet työelämän ihanteet ja realiteetit muokkaavat asiantuntijoiden osallistumista standardointiin: asiantuntijoilla uriin liittyy merkittävää epävarmuutta sekä suunnanmuutoksia,

mikä haastaa standardoinnin vaatimaa syvän asiantuntijuuden kehittymistä.

Yksi konkreettinen strategisen ennakkoinnin työkalu on skenaariotyö, joka auttaa organisaatioita ennakoimaan pidemmällä, esimerkiksi 5-10 vuoden aikajäniteellä toimintaympäristöön vaikuttavia muutosvoimia. Skenaarioiden pohjalta voidaan tunnistaa toimenpiteitä, joilla organisaatio voi varautua skenaarioiden kuvaamiin vaihtoehtoihin tulevaisuuksiin. Tämä myös auttaa ohjaamaan organisaation panoksia kehitys- ja vaikuttamiskohtiin, joilla on pitkällä aikavälillä suurin hyöty.

Noren on konsulttiyritys, joka on erikoistunut monitieteiseen ymmärrykseen pohjaavaan strategiatyöhön. METSTA ja Noren ovat yhdessä tunnistaneet standardointiin liittyviä ilmiöitä, ja muodostaneet tämän ymmärryksen pohjalta METSTAn tulevaisuutta ohjaavia skenaarioita ja strategisia valintoja.

Jos kiinnostuit, ota yhteyttä:

Susanna Tamminen & Hilja Aunela,
 Strategiakonsultti & Antropologi, Noren Oy
 Susanna.tamminen@noren.fi,
 +358 50 576 3139
 Hilja.aunela@noren.fi, +358 44 971 3159

Standardointi osaksi kansallisen mineraalistrategian uudistusta

Frans Nilsén, METSTA

Työ- ja elinkeinoministeriö Kansallisen mineraalistrategian päivitystyön polkaistiin käyntiin joulukuussa 2023 ja vuoden 2024 tammikuun aikana strategian johtoryhmä määritteli työtä edistämään kahdeksan työryhmää. Koska standardointi on koko mineraalistrategiaa läpileikaava aihe, niin standardointia varten perustettiin METSTAn vetämä oma ad-hoc työryhmä. METSTAn asiantuntijoiden lisäksi tähän ad-hoc työryhmään osallistui asiantuntijoita Rakennustuoteteollisuus ry:stä ja Suomen standardit ry:stä.

Työryhmän aikataulu oli hyvin tiukka ja tavoitteena oli kartoittaa nykyinen kansallinen standardointivaikutuksen tila, määrittää tuleva tavoitetila ja ehdottaa toimia tavoitteen saavuttamiseksi. Työ käynnistettiin määrittelemällä mineraalialan arvoketju ja kartoittamalla siihen liittyvät kansainväliset (ISO) ja eurooppalaiset (CEN) standardointiryhmät. Näin luodun arvoketjun kautta pys-

tyttiin arvioimaan nykyistä Suomen standardointivaikutuksen tasoa ja konkretisoimaan standardoinnin vaikutavuutta eri kohdissa arvoketjua.

Ottaen huomioon Suomen aseman yhtenä Euroopan mineraalirikkaimmista maista paljasti nykytilakartoitus, että standardointivaikuttaminen hyötyisi koordinoitumasta strategisemmasta otteesta. Kartoituksessa tunnistettiin myös selkeitä aukkoja eri sidosryhmien osallistumisessa (Pk-yritykset ja sosiaaliset sidosryhmät), yleisessä standardointiosaamisessa ja kansallisissa tutkimusrahoitusinstrumenteissa. Työtä tehdessä ad-hoc työryhmälle kävi selkeästi ilmi, että strategisen standardoinnin merkityksen määrittäminen riippuu vahvasti niin alasta, sidosryhmästä että projektista. Arvoketjun kautta toteutettu lähestyminen koettiin myös hyödylliseksi ja arvokkaaksi lopputuloksen saavuttamisen kannalta.

Jos kiinnostuit, ota yhteyttä:

Frans Nilsén, asiantuntija
METSTA
frans.nilsen@metsta.fi
+358 40 544 2036

6 Standardointi kilpailukyvyyn vahvistajana tulevaisuudessa

Karina Vikman, SFS

SFS Suomen Standardit juhlii tänä vuonna 100-vuotisjuhlavuottaan. Standardoinnin historia tarjoaa mielenkiintoisen kurkistuksen Suomen teollistumisen ja yhteiskunnan kehitykseen. Sata vuotta sitten standardit edistivät Suomen vientiä ja teollisuuden skaalautuvuutta sekä yhteiskunnan tehokkuutta ja turvallisuutta. Nykyään standardit vauhdittavat globaalisti kestävästä kehityksestä, digitalisaatiosta ja vihreää siirtymää. Kilpailukyvyyn vahvistaminen ja laajentaminen ovat aina olleet keskiössä, kun standardeja on hyödynnetty.

Puheenvuorossani käsittelemme Suomen asemaa standardoinnin saralla: olemmeko edelläkävijöitä, perässähiitäjiä vai oikea-aikaisia toimijoita verrattuna esimerkiksi Pohjoismaihin? Tärkeää on myös pohtia, hyödynnämmekö Suomessa standardoinnin tarjoamat mahdollisuudet täysimääräisesti ja tarvitaanko muutosta myös suomalaisessa standardoinnissa.

SFS toimii standardoinnin keskusjärjestönä Suomessa ja on maailmanlaajuisen ISO:n sekä eurooppalaisen CENin jäsen. Me SFS:ssä varmistamme, että suomalaiset voivat vaikuttaa standardeihin eli markkinoiden yhteisiin pelisääntöihin ja seurata niiden kehitystä. Lisäksi huolehdimme siitä, että Suomessa on käytettävissä yrityksiä ja organisaatioita palveleva laaja standardikokoelma.

Jos kiinnostuit, ota yhteyttä:

Karina Vikman, viestintäjohtaja
SFS
karina.vikman@sfs.fi
+358 40 532 1532

Päivi Brunou, METSTA

Joko hyödynnätte standardeja strategianne tukena?

Strateginen suunnittelu on organisaatioiden menestyksen kannalta avainasemassa. Standardointityöhön osallistuminen ja standardien hyödyntäminen parantavat reagoitakykyä ja kilpailuasemia, mutta kuinka monessa organisaatiossa standardit ovat mukana strategisessa suunnittelussa edes epäsuorasti? Miten voimme edistää muutosta ja hyödyntää standardeja strategian tukena?

Tässä esityksessä haastan meitä kaikkia pohtimaan, kuinka hyvin tai huonosti oma organisaatiomme hyödyntää standardeja. Käymme läpi kysymyksiä ja väittämiä, jotka avaavat standardien kokonaisvaltaisempaa roolia. Lisäksi kerron käytännön esimerkkejä, miten organisaatiot voivat osallistua standardointiin. Valintoja Suomen kilpailukykyä edistävään työkalupakkiin tehdään joka päivä, ja standardoinnin tulee olla vahvasti osana niitä.

Toivon, että #standardibrunssi herättää ajatuksia ja innostaa pohtimaan standardien roolia organisaationne kehittämisessä!

Jos kiinnostuit, ota yhteyttä:

Päivi Brunou, toimitusjohtaja
METSTA

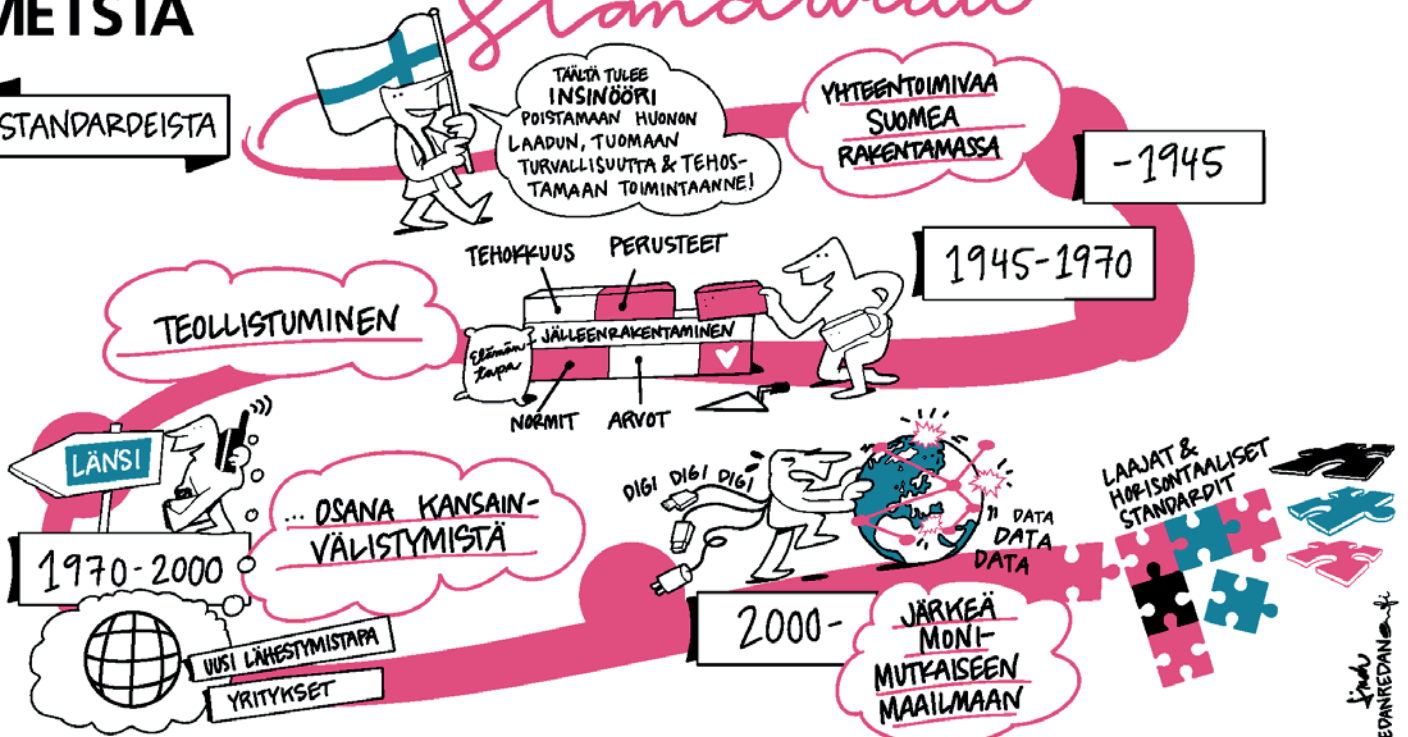
päivi.brunou@metsta.fi

+358 40 660 1682

METSTA

#STANDARDEISTA

Standardit

METSTA
Eteläranta 10
00130 Helsinki
Puh. 09 19 231 (vaihde)
etunimi.sukunimi@metsta.fi
www.metsta.fi